

Tárgy: **Válasz előzetes vitarendezésre az EKR001085792024
eljárási azonosító számú közbeszerzési eljárásban**
Ügyintéző: Ceglédiné Ónodi Katalin

Tisztelt Gazdasági szereplők!

A MÁV Zrt. Ajánlatkérő által indított „Ny-Mo vasúti rakodók kiépítésének tervezése(2024)” tárgyú **EKR001085792024** eljárás azonosító számú, **2024.11.20. napján a Közbeszerzési Értesítőben KÉ 21260/2024 hivatkozási számon** és az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2024.11.21. napján **2024/S 227-711487** számon megjelent közbeszerzési eljáráshoz Gazdasági szereplőtől **2024. december 30-án előzetes vitarendezési kérelem** érkezett, mellyel kapcsolatos álláspontjáról Ajánlatkérő az alábbiak szerinti tájékoztatást nyújtja.

Előzetes vitarendezés tartalma:

I. Jogsértés megjelölése

Megítélésünk szerint a közbeszerzési dokumentáció tartalma a Kbt. alábbi, vastag betűszedéssel jelzett kógens rendelkezéseit sért:

28. § (1) Az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.

(4) A közbeszerzési eljárás megindítása előtt az ajánlatkérő független szakértőkkel, hatóságokkal, illetve piaci résztvevőkkel előzetes piaci konzultációkat folytathat a közbeszerzési eljárás előkészítése, valamint a gazdasági szereplők – tervezett beszerzésre és annak követelményeire vonatkozó – tájékoztatása érdekében. Az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést – különösen a releváns információk közlését a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a megfelelő ajánlattételi határidő meghatározását – megtenni a verseny tisztaságára, a gazdasági szereplők esélyegyenlőségére és egyenlő elbírására vonatkozó alapelvek érvényesülése érdekében.

58. § (1) Az ajánlatkérő köteles megadni a közbeszerzés tárgyát és mennyiségét – adott esetben a szerződéstervezetben foglaltaknak megfelelő mennyiségi eltérés vagy opcionális rész megadásával – az eljárást megindító felhívásban, valamint előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén az előzetes tájékoztatóban is.

(2) Az ajánlatkérő köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy a további közbeszerzési dokumentumokban a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák azokat a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek. E jellemzők utalhatnak a kért építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállításának és nyújtásának folyamatára vagy módszerére, vagy életciklusa bármely más szakaszának valamely konkrét folyamatára, akkor is, ha ezek a tényezők végeredményben

nem befolyásolják az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás tulajdonságait, feltéve, hogy kapcsolódnak a szerződés tárgyához [76. § (7) bekezdés], valamint annak értékéhez és céljaihoz képest arányosak.

(3) A műszaki leírásnak valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell lehetővé tennie, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását a közbeszerzés során.

(4) A műszaki leírás meghatározására és tartalmára vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

II. Kérelmet alátámasztó adatok, tények, dokumentumok megjelölése

A tárgyi közbeszerzési eljárás 3 részajánlatot magába foglaló, nyílt eljárás. Mindhárom rész azonos struktúrát követ: **alapfeladatként** a megvalósíthatósági tanulmány (MT) és költség-haszon elemzés (CBA), környezeti hatástanulmány (KHT), építési engedélyezési tervek elkészítését, a szükséges engedélyek beszerzését, továbbá **opciós feladatként** a kiviteli tervek (ezen belül árazott és árazatlan költségvetés) és a kivitelezés tárgyában indítandó közbeszerzési eljárás tenderdokumentációjának (III. kötet: közbeszerzési műszaki leírás/megrendelő követelményei, IV. kötet: árazatlan költségvetés, V. kötet: tervek, engedélyek) elkészítését és összeállítását tartalmazza.

A szakma szabályi szerint az MT elkészítése gyakorlatilag egy előkészítő szakasz, amely alapján az Ajánlatkérő a végleges műszaki tartalom alapvető irányát és alapadatait határozza meg azzal, hogy a nyertes ajánlattevő által kidolgozott alternatívák közül választ. Az egyes alternatívák azonban lényeges hatással lehetnek az igénybe veendő szakági tervezőkre, valamint az engedélyezési és kiviteli tervek volumenére, összetettségére.

Maguk a Műszaki tartalomként rendelkezésre bocsátott feladatléírások is rögzítik, hogy „Ajánlatkérő tárgyi beszerzés keretében a jelen kiírásban érintett helyszínre (.....) egy darab egységes megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére, **az elkészült és MÁV jóváhagyással rendelkező megvalósíthatósági tanulmányban meghatározott pontos műszaki tartalom alapján** az egyes helyszínekre a környezeti hatástanulmányok, engedélyezési tervek elkészítésére, engedélyeztetésre történő benyújtására, valamint az engedélyek megszerzését követően kiviteli tervek, valamint a kivitelezési tenderdokumentáció műszaki köteteinek (III–V. kötetek) elkészítésére kér ajánlatot.

Az ajánlati felhívásban szereplő javasolt műszaki tartalom egyébként is csak nagy vonalakban határozza meg Ajánlatkérő igényeit, és hangsúlyozottan mindenféle előzetes műszaki vizsgálat nélküli, csak javasolt műszaki tartalom, azaz Ajánlatkérő semmilyen felelősséget nem vállal azért, hogy az egyeztetések alapján nem teljesen más műszaki tartalom lesz a végleges és általa elfogadott műszaki tartalom.

Fentiekből következik, hogy az alapfeladatként meghatározott engedélyezési tervek (és az opció lehívása esetén a kiviteli tervek) az ajánlattételkor nem ismert műszaki tartalom szerint kell, hogy elkészüljenek, amely tény azonban a feladat szakági- és időigényének becslésére nem alkalmas.

Szintén aggályosnak tartjuk a kiviteli tervek és tenderdokumentáció opciós tételként történő kezelését, figyelemmel arra, hogy az a feladatok közül – a megrendelés és műszaki tartalom szempontjából is – legbizonytalanabb, ugyanakkor jelentős költséggel járó, komplex munkarész.

A kiírás a fentiek szerint megalapozott ajánlattételre nem alkalmas, a felhívásra gazdasági szempontból reális ajánlatot adni nincs mód.

Megítélésünk alátámasztásául – a teljesség igénye nélkül – hivatkoznánk az alábbi Közbeszerzési Döntőbizottság és a Kúria által meghozott döntésekre:

1. **D.209/16/2022. számú határozat:**

Ebben az esetben a KDB megállapította, hogy az ajánlati felhívás műszaki tartalma nem volt kellően részletes és objektív, amely sértette a verseny tisztaságát.

2. **D.256/14/2021. számú határozat:**

A döntőbizottság hangsúlyozta, hogy a műszaki leírás kidolgozatlansága aránytalanul nehezítette az ajánlattevők számára az érdemi ajánlattételt.

3. **Kúria Kfv. 37.025/2019/5.:**

A közbeszerzés tárgyát olyan pontossággal és félreérthetetlenül kell megadni, amely lehetővé teszi az ajánlattevők számára a szerződés tárgyának egyértelmű megállapítását, a megfelelő és érvényes ajánlattételt.

4. **D.12./23/2022. számú határozat:**

Az ajánlatkérő három tervfázisra vonatkozóan írt ki közbeszerzési eljárást. Az alapmennyiség alapján tanulmányterv elkészítésére, és építési engedélyezési terv elkészítésére kívánt szerződést kötni, opcióként előírta a közbeszerzési eljárás lefolytatására alkalmas 1 darab kiviteli tervdokumentáció és a hozzá kapcsolódó árazatlan, továbbá árazott költségvetési kiírások elkészítését. Az alapmennyiséget elkülönítette az opciós résztől. A beszerzés mennyiségében három tervfajtát határozott meg, az alapmennyiség, – amire beáll a szerződéskötési kötelezettsége eredményes eljárás esetén – tanulmányterv és engedélyezési terv készítése volt. Opcionális tételeként az alapmennyiségen kívüli rész, amely lehívásának feltételeit is meghatározta, a kiviteli tervek elkészítése, költségvetésekkel együtt. A Döntőbizottság rámutatott, hogy a Kbt. nem határoz meg az opciós tételek vonatkozásában felső korlátot, de ez nem jelenti azt, hogy az opciós tételek előírására nem vonatkoznak a Kbt. egyéb, az előkészítés során kötelező előírásai. Mint ahogy jelen esetben is, az opciós tétel ilyen nagyságrendű, és összetettségű meghatározása – az alapmennyiséghez és annak összetettségéhez képest – által az ajánlatkérő a Kbt. 28. § (1) bekezdésében előírt további kötelezettségét nem tudta teljesíteni. Továbbá a műszaki leírás – mivel az opcióra vonatkozó előírások annak szintén a részét képezték – valamennyi gazdasági szereplő számára nem tették lehetővé az egyenlő hozzáférést és indokolatlanul akadályozta a verseny biztosítását a közbeszerzés során, mivel az **opciós tételek vonatkozásában a teljesítés a nagyfokú bizonytalanság által tervezhetetlen volt. Előzőekre tekintettel az ajánlatkérő az ajánlati felhívás és a műszaki dokumentáció opciós tételekre vonatkozó előírásaival megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdésében és a Kbt. 58. § (3) bekezdésében foglaltakat.**

III. Javaslat Ajánlatkérő eljárására

A fent ismertetettek alapján kérjük a t. Ajánlatkérőt, hogy Ajánlati felhívását újragondolni, és a műszaki tartalmat oly módon pontosítani szíveskedjen, amelyből nagy bizonyossággal valószínűsíthető az elvárt teljesítés volumene, és amely lehetővé teszi a gazdasági szempontból reális ajánlat megtételét.

IV. Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemmel kapcsolatosan az alábbi álláspontjáról tájékoztatja Kérelmezőt:

Ajánlatkérő nem ért egyet azon állítással, mely szerint a Kbt. 28. § (1) bekezdésben és a Kbt. 58. § (3) bekezdésben foglaltakat megsértette volna, tekintettel az alábbiakra:

Az eljárás előkészítésekor Ajánlatkérő az alábbiak szerint járt el:

I. Becsült érték meghatározása:

A közbeszerzési eljárás becsült értékét Ajánlatkérő a Kbt. 28. § (2) bekezdés a) pontja alapján indikatív árajánlatok bekérésével határozta meg. Az indikatív árajánlatok bekérése során Ajánlatkérő ugyanazon műszaki tartalmat küldte meg a felkért Ajánlattevők részére, mint amelyet a megindított közbeszerzési eljárásában a Közbeszerzési Dokumentáció részeként csatolt. Ajánlatkérő 5 potenciális gazdasági szereplőt kért fel indikatív ajánlattételre, amely során mind az öt gazdasági szereplő nyújtott be indikatív ajánlatot. Egyetlen gazdasági szereplő sem jelezte, hogy az adott műszaki tartalom aggályos lenne, arra vonatkozóan nem képesek indikatív ajánlatot tenni vagy amennyiben az eljárás során ezen műszaki tartalom kerülne kiírásra, akkor arra vonatkozóan a piac nem tud megalapozott, átgondolt ajánlatot tenni és nyertes ajánlattevőként a kiírt feladatot elvégezni.

II. Előzetes piaci konzultáció:

Ajánlatkérő az alapos előkészítés érdekében előzetes piaci konzultációt is lefolytatott az EKR rendszeren keresztül (EKR azonosító: EKR000987482024), amely során a műszaki tartalom csatolásra került az árazatlan költségvetés, az alkalmassági feltételek, a szerződés tervezet és az értékelési szempont rendszer mellett. Az előzetes piaci konzultáció során négy gazdasági szereplő jelezte érdeklődését, majd 3 gazdasági szereplőtől érkezett észrevétel 25 kérdés formájában, azonban észrevételek egyike sem terjedt ki arra, hogy a műszaki tartalom alapján Ajánlattevők nem lennének képesek ajánlatot tenni. A 25 beérkezett kérdés alapján Ajánlatkérő a piac visszajelzésének megfelelően módosította a szerződés tervezetet, a műszaki tartalmat, az alkalmassági feltétel megfogalmazását és az árazatlan költségvetést is. A módosított dokumentumokat és válaszokat Ajánlatkérő az EKR-ben közzétette.

III. Folyamatban épített ellenőrzés

Fentieket követően a jelen eljárás teljes iratanyaga a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatba épített ellenőrzésen ment keresztül, amely során sem az érintett Irányító Hatóság, sem pedig a KFF nem jelezte, hogy Ajánlatkérő megsértette volna a Kbt. 28. § (1) bekezdésben és a Kbt. 58. § (3) bekezdésben foglaltakat. Ajánlatkérő a KFF részéről támogató tartalmú okirattal, tanúsítvánnyal rendelkezik az eljárás megindíthatóságára vonatkozásában. Az ellenőrzés során az ellenőrzést végző szervek több ponton kérték a dokumentáció módosítását, kiegészítését, pontosítását, azonban egyetlen ponton sem jelezték, hogy az audit tapasztalatok alapján aggályos és versenyszűkítő lenne az eljárást úgy kiírni, hogy a feladatok részét képezi a megvalósíthatósági tanulmány elkészítése.

Fentieket követően indította meg Ajánlatkérő az eljárást, meglátása szerint alapos előkészítési és ellenőrzési folyamaton ment keresztül, mely során a potenciális ajánlattevőknek többször is lehetőségük lett volna arra, hogy jelezzék, hogy a teljesítés során aggályosnak tartják a megvalósíthatósági tanulmány egy eljárásban történő kiírását.

Ez alapján kijelenthető, hogy Ajánlatkérő a Kbt. 28. § és 58. § szerinti előírásokat maradéktalanul betartotta, olyan dokumentációra kér Ajánlatkérő ajánlatokat, melyek tartalmuk alapján teljesek, azokra a piac visszajelzése alapján is a gazdasági szereplők megalapozott ajánlatot tudnak adni.

Ajánlatkérő a műszaki tartalomra vonatkozóan az alábbiakat adja elő:

A közbeszerzési dokumentációban jelzettek szerint a feladat az érintett helyszínekre vonatkozóan megvalósíthatósági tanulmány, tervek és a kapcsolódó engedélyezési dokumentációk elkészítése, az engedélyek megszerzése. Az ajánlatadást segítve, Ajánlatkérő a Közbeszerzési Dokumentum részeként javasolt műszaki tartalomban leírtakat csupán javaslatként határozza meg (Ajánlatkérő változatelemzéshez javasolt műszaki tartalomként fogalmaz a műszaki tartalomban). Ajánlatkérő a feladatvégrehajtás során megrendelő, de ugyanakkor a meglévő állapot vonatkozásában jelenleg is és a megtervezésre kerülő infrastrukturális elemek üzemeltetője is. Ennek megfelelően a helyszíneket és az igényeket Ajánlatkérő úgy határozta meg, hogy azok a javaslatok figyelembe vételével árazható műszaki tartalmat adjanak ki. Természetesen az elkészült Megvalósíthatósági Tanulmány és az azt megelőző

egyeztetések alapján ettől az Ajánlatkérő által jelenleg javasolttól eltérő, a Megvalósíthatósági Tanulmányt készítő vállalkozó által javasolt más műszaki tartalom is lehet a végleges – a további feladatrészekben megtervezendő - műszaki tartalom. A Megvalósíthatósági Tanulmány jövőbeni elkészítése éppen ezek vizsgálatát célozza, ez az első tervezői feladat. Ajánlatkérő álláspontja szerint az árazás során ezen kockázat ajánlattevők részéről árazható, a szakmai szabályoknak megfelelő.

Jelen eljárás megindítását megelőzően annak teljes iratanyaga a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatba épített minőségellenőrzésen ment keresztül, melynek során az opciós tétel teljes költségeken belüli aránya az érintett ellenőrző szervek által elfogadásra került, tekintettel arra, hogy az opciós mennyiség önmagában egy teljes, szétválaszthatatlan, de az alapmennyiséghez szervesen kapcsolódó feladatot foglal magában.

A közvetlen uniós Támogatási Megállapodással rendelkező CEF projekt keretében az Ajánlatkérő által megvalósítandó feladat az opciós részeket is tartalmazza (szerződéses mérföldkövek). Az előkészítési feladatok elhúzódása, valamint a sikertelen előzményi eljárás okán a projekt jelentős késedelembe van, és az uniós Támogatási Megállapodás 2026.02.28-i véghatáridejéig az opciós feladat nem tud megvalósulni. Ez egyben azt is jelenti, hogy kizárólag a fenti záró dátumig megvalósult fejlesztések lesznek elszámolhatók támogatásból.

Ha és amennyiben a vállalkozási szerződések aláírását követően esetlegesen lesz lehetőség a hazai Támogatási Szerződés módosítására és hosszabbítására (erre a korábbi gyakorlat alapján reális lehetőség mutatkozik) abban az esetben az opciós feladat a módosított uniós Támogatási Megállapodás keretben vállalt mérföldkövekhez igazodva és a projekt elszámolhatósági véghatáridejének figyelembevételével került meghatározásra. Az is kiemelt szempont volt, hogy amennyiben a Támogatási Megállapodás hosszabbítása meghiúsulna, tervezési-kivitelezési szempontból is önállóan értelmezhető egységgel záruljon a feladat, így minimalizálva az elmaradó feladatból eredő uniós forrásvesztést. A Támogatási Megállapodás hosszabbítása esetén (tehát a fedezet rendelkezésre állásával) Ajánlatkérő megrendeli az opciós feladatot is.

Mivel Ajánlatkérő célja a teljes támogatott projekt megvalósítása, így a részfeladatok mértéke a teljes feladatból került levezetésre: alap feladat 60%, opciós feladat 40%, ami megfelel a szokásos szerződéses feltételeknek, és az előzetes piaci konzultáció során sem érkezett erre észrevétel a piaci szereplőktől. Az opciós feladat mértéke a teljes támogatott tartalomhoz képest véleményünk szerint nem túlzó.

Fentiekre tekintettel Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet elutasítja, továbbra is fenntartja arra vonatkozó álláspontját, hogy a piaci szereplők részére minden releváns információ megadásra került, mely alapján átgondolt és megalapozott ajánlat tehet, továbbá a teljesítés során az előírt feladatok elvégezhetőek.

Jelen tájékoztatás egyidejűleg megküldésre kerül az összes Érdeklődő Gazdasági Szereplő számára az EKR rendszerfelületen keresztül.

Kérjük a fentiek szíves tudomásul vételét.

Budapest, 2025. január 3.